

Svar på spørgsmål stillet i forbindelse med regionsrådets spørgetid på regionsrådsmødet den 24. april 2023.

Spørgsmål 1, 3 og 5 har været forelagt forskningslederne for de respektive forskningsprojekter. Deres svar fremgår af nedenstående.

Spørgsmål 1

I juni 2018 anbefaler Forretningsudvalget på baggrund af bekymringer fra borger i Grindsted at man igangsætter en registerbaseret analyse.

Borgernes bekymring omhandler, om der er en særlig sundhedsrisiko ved at bo Grindsted.

Regionen skriver 15 juni 2018, at bekymringer især retter sig mod forurening fra Grindstedværket, men også den tidligere chromgarvestof-fabrik, som lå i østbyen i Grindsted, fra 1963 - 1995.

Efterfølgende har regionen valgt ikke at medtage forureningen fra chromgarvestof- fabrikken.

Mit 1. spørgsmål er hvorfor forureningen fra chromgarvestof-fabrikken ikke er medtaget i den registerbaseret analyse, på lige fod med Grindstedværket?

I 2019 kan man desuden læse i en mail fra forskningsleder Anette Kjær Ersbøll, at chromgarvestof-fabrikken, ifølge en mangeårig medarbejder hos region Syddanmark har imprægneret træ. Det fortæller mig at regionen muligvis ikke har taget borgernes bekymring særlig alvorlig, for i de små 30 år som chromgarvestof-fabrikken eksisterede har de ikke på noget tidspunkt imprægneret træ. (Der blev på virksomheden fremstillet forskellige chromgarvestoffer bestående af chromsulfat og chromtrioxid samt forskellige hjælpestoffer, mm)

Svar:

I alle tre igangværende projekter, der er finansierede af Region Syddanmark, er der opmærksomhed på alle potentielle forureningskilder i Grindsted (benævnt Grindstedforureningen), inkl. chromgarvestoffabrikken. Det samme gælder den i 2020 afsluttede registerundersøgelse fra Statens Institut For Folkesundhed. En registerundersøgelse vil pr. definition fange alle kilder, og behøver ikke at være rettet mod specifikke kilder.

Spørgsmål 2

Mit 2. spørgsmål omhandler om regionen i 2018, da de besluttede at forureningen fra chromgarvestof-fabrikken ikke skulle indgå i undersøgelsen, vidste hvad der var forgået på fabrikken og hvor omfattende forureningen var?

I forbindelse med at jeg i januar, beder om aktindsigt, vedrørende forureningen som chromgarvestof-fabrikken har udledt, så vælger regionen at sende en bekymring, i mit navn, videre til de forskere, der er ansvarlige for de nye sundhedsundersøgelser.

Da jeg ikke har sendt en bekymring til regionen, men bedt om aktindsigt og svar på enkelte spørgsmål, så stiller jeg mig undrende overfor regionens handling. Mange borgere i 2018 gjorde jo netop regionen opmærksom på deres bekymringer vedrørende chromgarvestoffabrikken.

Svar:

I forbindelse med din aktindsigt af 20. januar 2023 udleverede regionen 15. februar 2023 alt regionens sagsmateriale vedr. den tidligere chromgarvestoffabrik i Grindsted. Der er ikke akter fra 2018 eller senere i

materialet. Det udleverede materiale beskriver således regionens viden i 2018 om virksomheden og forureningen herfra.

Spørgsmål 3

Vil regionen evt medtage den omfattende forurening som chromgarvestoffabrikken udledte i de nye undersøgelser af Grindstedborgere?

Svar:

I alle tre projekter, der er finansierede af Region Syddanmark, er der opmærksomhed på alle potentielle forureningskilder i Grindsted (benævnt Grindstedforureningen), inkl. chromgarvestoffabrikken.

Spørgsmål 4

Vil regionen overveje at undersøge Dalsmose Sø, som ligger i østbyen for forurening?

Et ønske der har været fra mange borgere i Grindsted. Regionen skriver til mig i en mail i februar, at man ikke kan udelukke at søen er blevet påvirket med chrom via luftemission fra virksomheden. I 1985 viser resultater en uacceptabelt høj emission af chrom. Beregninger viser at der fra 1970-85 ulovligt blev udledt op til 15 ton chrom som er blev spredt udover østbyen.

Svar:

Regionen mener ikke, at en eventuel påvirkning af søen fra luftemission er omfattet af Jordforureningsloven. Regionen overvejer således ikke at undersøge Dalsmose Sø.

Spørgsmål 5

Mit sidste spørgsmål til regionrådsmedlemmerne, handler om, om I vil gøre forskerne opmærksom at der kan være andre sygdomme man evt bør være opmærksom på og som ikke er medtaget i de nuværende undersøgelser, som fx kræft i næse og bihuler, som er chromrelateret. Hvis man kigger i rapporten vil man også kunne læse at der er en hypigere forekomst af lungekræft i østbyen end i de sammenlignelige byer. Lungekræft er også chromrelateret.

Svar:

Ved lægekonsultationerne er vi opmærksomme på alle symptomer og sygdomme, som kan relateres til eksponering for kemikalier, inkl. chromrelaterede kræftlidelser (svar fra Lars Rauff Skadhauge).

Vi medtager alle eksisterende resultater fra området, der måtte være relevante angående eksponeringer og sygdomme i vores risikoanalyse ikke mindst kræfthyppigheder, herunder også angående chromgarvestoffabrikken (svar fra Hans Sanderson).

Kræft i andre organer end de specifikt undersøgte indgår i analysen af kræft samlet (her indgår alle kræftformer) (svar fra Annette Ersbøll)